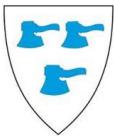

OSTERØY KOMMUNE

Plan

SKJEMA FOR INNSPEL TIL KOMMUNEPLANEN SIN AREALDEL 2023 - 2035

1. Informasjon om forslagsstiller			
Namn: Herlandsfossen Kraftpark AS v/styreleiar Robert Storbekk	Adresse: Osterøyvegen 2844, 5283 Fotlandsvåg	Tlf: 950 20 855	Epost: robert@storbekk.no
2. Informasjon om eigedom			
Gardsnr.	Bruksnr.	Grunneigar	
97	1-6, 8, 17- 19, 26-27, 29, 31, 55, 56, 60, 61, 63, 68, 69	Fleire grunneigarar.	
3. Informasjon om arealbruk idag			
Kva er arealføremålet i gjeldande kommuneplan: LNFR			
Kva vart arealet nytta til tidlegare?			
Kraftproduksjon, landbruk, busetnad, sjå omtale i planinitiativ/innspelet til KPA.			
Kva er bruken i dag?			
Som over			
4. Informasjon om ny arealbruk			
Kva ny arealbruk er ønska? Nærings, turisme og oppleveling, sjå vedlagt planinitiativ/innspelet til KPA.			
Kva er bakgrunnen for endra arealbruk: Forslagsstillar har eit ønskje om å etablere ein familiepark med tema «Energi og kraft», sjå vedlagt planinitiativ/innspelet til KPA.			

OSTERØY KOMMUNE

Plan

Parallelt med innsendinga av dette innspelet til arealdelen i KPA, er det sendt inn eit planinitiativ med søknad om oppstartsmøte for igangsetting av planarbeid.

Beskriv omfang av planlagd arealbruk både på land og i sjø:

Ca. 41 ha område, som i dag for det meste er utmark, men og ein del dyrkamark og noko skog.
Nærare omtale i vedlagt planinitiativ/innspelet til KPA.

5. Kart

Område for arealendringa skal teiknast inn på kart i målestokk ≈ 1:1000. Underlagskart kan printast ut frå <http://nordhordland.avinet.no/> eller ta kontakt med kommunen. Kartskisse skal leggast ved søknadsskjema. Må merkast med gnr/bnr. på det aktuelle arealet og med namn på forslagsstiller.

6. Alle arealinnspelet må så langt som råd er kunna gjennomførast og vera i samsvar med mål og arealstrategi i kommuneplanen sin samfunnsdel

Er arealinnspelet i samsvar med mål i kommuneplanen sin samfunnsdel:

JA JA i stor grad NEI

Om ja: Kva mål høyrer innspelet inn under: Skriv mål:

- Framtidsretta og mangfoldig næringsliv
- Gode levekår og attraktive lokalsamfunn

Sjå vedlagt planforslag /innspelet til KPA for grunngjeving og meir omtale.

Det visast og til tema næringsareal inkludert reiselivsverksemd, sjå planprogram for KPA

Er arealinnspelet i samsvar med mål i kommuneplanen sin arealstrategi:

JA JA i stor grad NEI

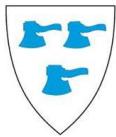
Om ja: Kva arealstrategi høyrer innspelet inn under: Skriv arealstrategi:

Område for næring

- Kommunen skal gjennom arealplanlegginga stimulere til etablering av reiselivsrelatert næringsverksemde.

Om nei: Kva arealstrategi kan arealinnspelet kome i konflikt med:

-

Skjema skal sendast til epost:

post@osteroy.kommune.no

eller som post til:

**Osterøy kommune
Postboks 1,
5293 Lonevåg**

VIKTIG: Merk oversendinga med «Innspel: Kommeplanen sin arealdel 2023 - 2035» og gnr/bnr. på det aktuelle arealet og namn på forslagsstiller

RETTLEIAR FOR UTFYLLING AV SKJEMA FOR AREALINNSPEL

1. Informasjon om forslagsstiller

Fyll inn namn på person og/eller selskap som fremjar innspel om arealendring, i tillegg til kontaktinformasjon.

2. Informasjon om eigedom

Fyll inn alle gardsnr. og bruksnr. og den personen som står oppført som eigar på dei ulike areaala.

3. Informasjon om arealbruk i dag

Sett inn det arealføremålet som ligg i gjeldande kommuneplan. Kommuneplanen finn du på kommunen si heimeside under «Planar og styringsdokument».

Gje eit kort skildring av kva området har vore nytta til og kva det er nytta til i dag, det vil seia om det er det gamalt landbruksareal, beitemark, badeområde, utfyllingsareal eller liknande.

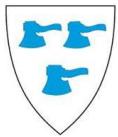
4. Endra arealbruk

Gje ei kort skildring av kva føremål ein ynskjer å nytta arealet til. Det skal her opplysast om kva eventuelle bygningar skal nyttast til og kva resterande areal skal nyttast til, til dømes tilkomstveg, parkering og liknande. Hugs å ta med alle detaljer.

Grunngje bakgrunnen for kvifor ein ynskjer endra arealbruk.

Gje ei kort oversikt over omfang og storleik på tiltak som er planlagd, det vil sei tal på bygg, lengde og storleik på anlegg, trong for infrastruktur, terrenginngrep og anna som er relevant for å etablera tiltaket.

5. Kart

OSTERØY KOMMUNE

Plan

Avgrensing av arealinnspelet må teiknast inn på eit kart i målestokk $\approx 1:1000$. Dette kan gjerast ved at ein går inn på <http://nordhordland.avinet.no/>. Her vil ikkje målestokken kunne setjast til 1:1000 men bruk det som er tilnærma likt. Teikn inn avgrensing av heile området og eventuelle avgrensingar i sjølve arealet dersom det er ynskje om å avsette til fleire ulike føremål.

Dersom det er spørsmål til korleis ein utformar innspela eller det er trøng for hjelp til å fylle ut eller teikne inn føremål ver snill å ta kontakt med Osterøy kommune si planavdeling på tlf: 56 19 21 00. Dersom det er ynskje om hjelp eller anna rettleiing kan de òg kome innom til servicetorget eller planavdelinga til kommunen.

Herlandsfossen kraftpark

PLANINITIATIV OG INNSPEL TIL RULLERING AV KPA

for gnr. 97, bnr. 02 mfl., Herland, Osterøy

Utarbeidd av Vill Plan AS på vegne av Herlandsfossen Kratpark AS

Ansvarlege

	Firma	Vill Plan AS
Fagkyndig	Kontaktperson	Mona Mortensen
	E-post	mona@villplan.no
	Telefon	95218941
Forslagsstillar	Firma	Herlandsfossen kraftpark AS
	Kontaktperson	Robert Storbekk, styreleiar
	E-post	robert@storbekk.no
	Telefon	

Innleiing

Det er sett i gang ein prosess for å utvikle ein familiepark på Herland for kunnskapsformidling og spennande opplevelingar knytt til kraft og energi. Det er eit ønske at parken vert bygd opp med kulturminnet Herlandsfossen kraftstasjon som midtpunkt. Ein prosess for å komme fram til ein avtale med eigar Eviny Fornybar AS (tidlegare BKK) om bruk av kulturminnet, vart igangsett på BKK's initiativ i 2012. I skrivande stund er det imidlertid ikkje inngått nokon avtale med Eviny Fornybar om å kunne bruke Herlandsfossen kraftstasjon i familieparken.

Dette dokumentet utgjer planinitiativet som grunnlag for bestilling om oppstartsmøte, jmf. forskrift om behandling av private forslag ril detaljreguleringsplan etter plan-og bygningslovens § 2 (heretter omtalt som forskrifter). Planinitiativet er og forslagsstillars innspel til pågående rullering av Kommuneplanens arealdel (KPA), med frist 1. august 2022.

Idéen om å etablere ein familiepark nettopp ved Herlandsfossen kraftverk er ikkje ny. Det heile starta med at konsernleiinga i BKK tilbake i 2012 tok eit initiativ til at Herlandsfossen kraftstasjon kunne nyttast positivt i ein samfunnssamanheng. Hausten 2013 vart det gjort eit styrevedtak i BKK om korleis kraftstasjonen kunne nyttast etter utfasing. I åra mellom 2013 og 2021 er det lagt ned eit stort arbeid med analyser, forprosjekt, avtalar med grunneigarar og andre interessentar osv. for å legge til rette for ein oppstart av planarbeid for området.

Føremålet med planen (jf. forskriftas §1, andre ledd bokstav a)

Selskapet Herlandsfossen Kraftpark AS ønsker å etablerer ein familiepark på Herland i Fotlandsvåg, Osterøy kommune. Areala kring Herlandsfossen kraftstasjonen skal nyttast til opplevingsaktivitetar og utstillingar, serverings- og butikktilbod med hensikt å drive kunnskapsformidling kring tema kraft og energi. Planinitiativet byggjer på eit forprosjekt for utvikling av eit parkkonsept for Herlandsfossen, som har har pågått dei siste åra. Dette vil utviklast vidare gjennom planarbeidet.

Analyser viser at parken har eit realistisk vitjingspotensial på 113 000 personar pr år. Med utgangspunkt i dette talet er årlege inntekter av sal estimert til ca. 35 mill. NOK. Dei totale investeringskostnadene for parken er estimert til ca. 75 mill. NOK. Drifta av parken vil kunne gje ca. 10 faste stillingar og 15-25 på deltid/innleid i periodar.

Dei aktuelle areala i dag er avsett til LNFR-område i gjeldande kommuneplan. Det er derfor naudsynt at dei aktuelle areala vert endra til føremål næring, turisme og oppleveling gjennom pågåande kommuneplanprosess og gjennom ein reguleringsplanprosess. Kombinerte formål kan og være aktuelt. Det vert lagt opp til ei trinnvis utvikling av området, for å sikre ein økonomisk, sosial og miljømessig berekraft. Dette kan verke inn på kva arealformål som er aktuelle i planen.

Planområdet og om planarbeidet vil få verknader utanfor planområdet (jf. forskriftas §1, andre ledd bokstav b)

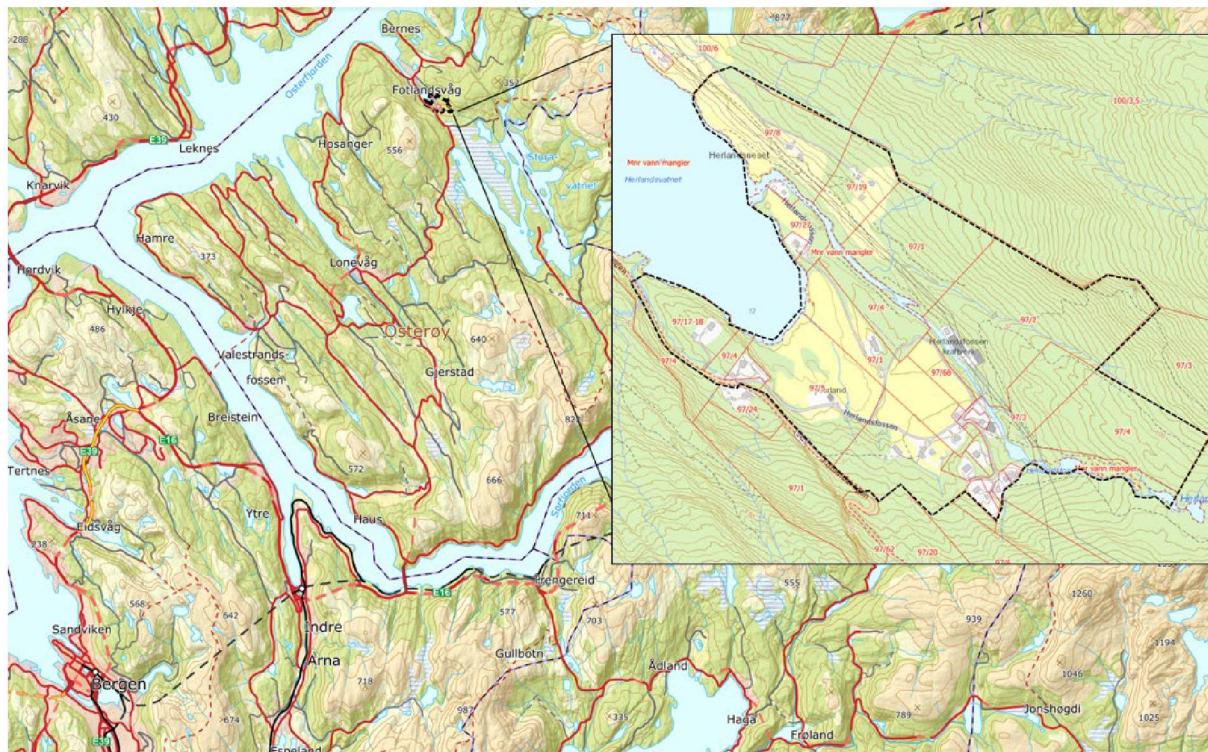
Planområdet ligg i Herlandsdalen, ved Herlandsvassdraget sitt utløp i Herlandsvatnet, ca. 1,2 km sør for områdesenteret Fotlandsvåg og 5-6 mil nordaust for Bergen.

Planområdet utgjer for det meste utmark, ein del dyrkamark og noko skog på eigedomane gnr. 97, bnr. 1-6, 8, 17-19, 26-27, 29, 31, 55, 56, 60, 61, 63, 68, 69. Største eigar er Eviny fornybar, som eig gnr. 97/2.

Planområdet utgjer ca. 41 ha, med Herlandsfossen kraftstasjon sentralt plassert i planområdet, tett tilknytt Herlandselva som renn tvers gjennom området i retning søraust-nordvest. Mot nordaust grensar foreslått planområde i åsane opp mot Kleppsfjellet og Løtveitfjellet. Vidare omfattar området areal sørvest for Herlandselva, omkringliggende spreidde bustadområde, med tilhøyrande avkøyrsel frå Fotlandsvegen og lokalt vegsystem, samt jordlappar av dyrka mark mellom vegane. Planområdet er avgrensa mot Herlandsvatnet i vest med Herlandsneset og Straumane i nordvest. Sjå figur med forslag til planavgrensing. Forslag til planavgrensing følgjer også som vedlegg.

Utanom bygningane knytt til sjølve kraftverket, er det 13 spreidde bustadar i området. Dei fleste er lokalisert i enden av lokalvegen lengst mot sør, før vegen kryssar over elva til kraftverket. Ein av bustadane vil ligge midt i planområdet (nr 34). Ein bustad ligg tilknytt vegkrysset ned mot Herlandsfossen (gnr/bnr 97/63), medan ein anna ligg lenger mot vest inntil Herlandsvatnet (gnr/bnr 97/17-18). Planområdet har også to bustader i nord-austre ende mot Herlandsvatnet. Planområdet vil elles vere avgrensa mot spreidde bustader nord-aust for planområdet, med tilkomst frå Straumane.

Tilkomst til området er frå fv. 5430 Fotlandsvegen, sør i området. Intern veg frå Fotlandsvegen fram til kraftstasjonen er privat og eigd av Eviny. I Fotlandsvåg møter Fotlandsvegen Osterøyvegen (fv. 567) som er «hovudvegen» mot Lonevåg og vidare mot Bergen. Det er også mogleg å køyre Fotlandsvegen mellom parken og Lonevåg.

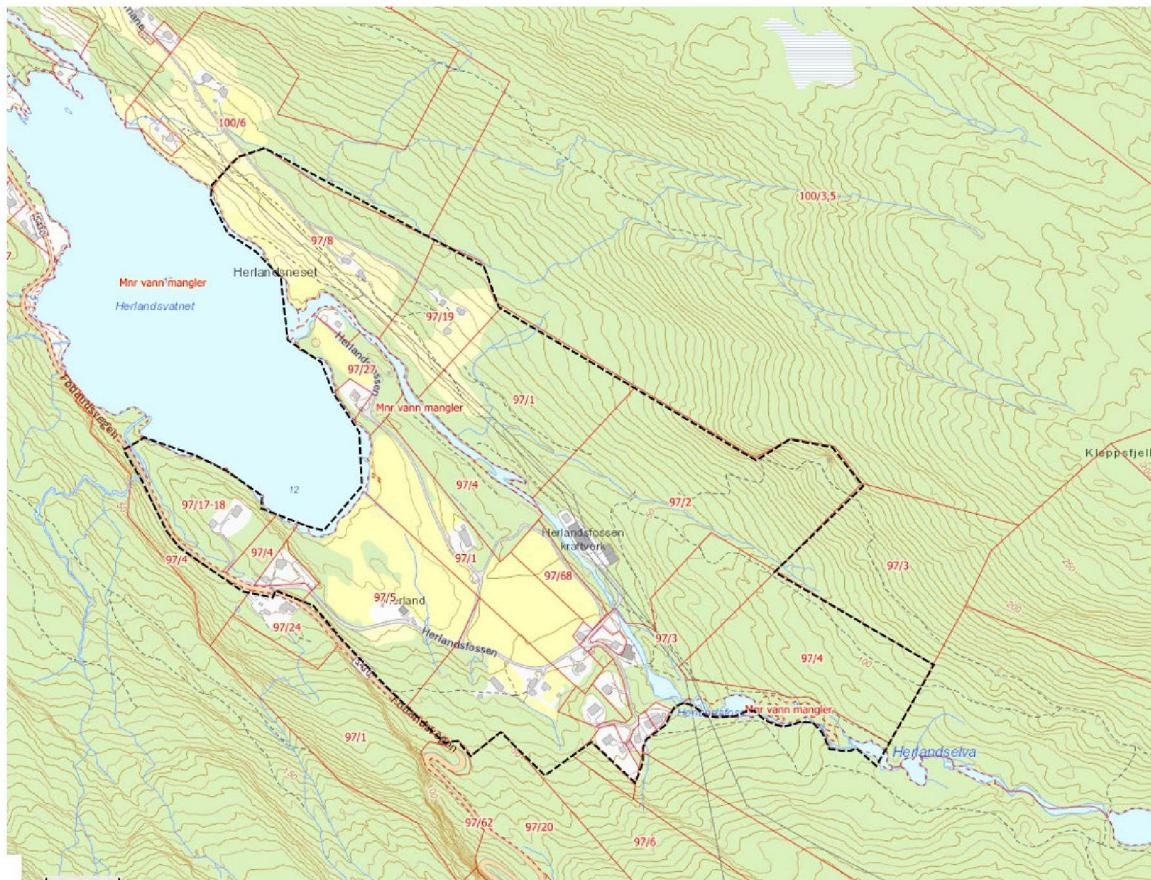
Figur 1 Tiltaket er plassert ved Herlandsfossen kraftverk, like søraust for Fotlandsvågen på Osterøy, omlag 55 minutt køyring frå Bergen sentrum.

Herlandsfossen kraftstasjon vart sett i drift i 1919. I 1995 var den avløyst av ein nyt kraftstasjon som ligg like ved. Frå kraftstasjonen går det 22 kv kraftliner, henholdsvis mot søraust og mot nordvest.

Planlagde tiltak vil kunne få ulike positive og negative verknader utanfor planområdet, sjå seinare kapittel.

Planlagde bygningar, anlegg og andre tiltak, utbyggingsvolum og byggehøgder

(jf. forskriftas §1, andre ledd bokstav c og d)

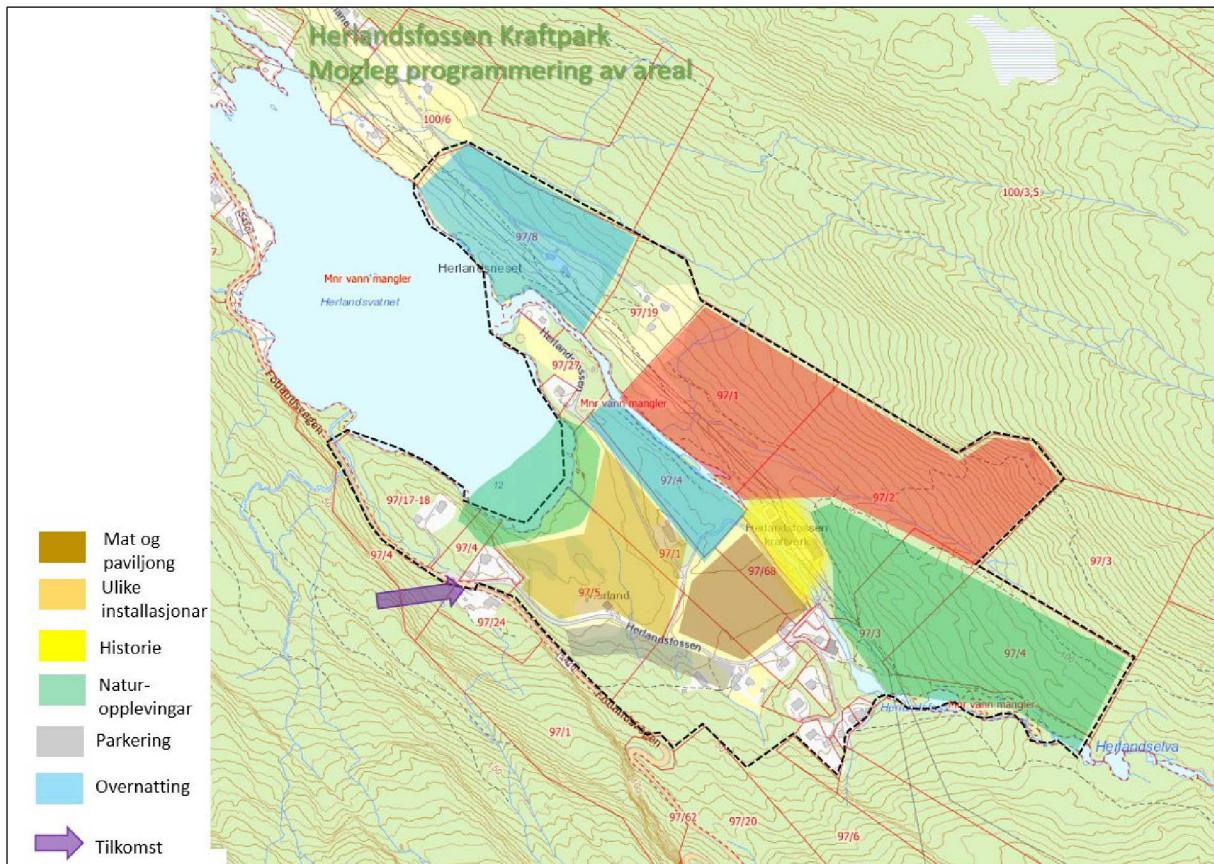

Figur 2 Forslag til plangrense

Innanfor planområdet planleggjast ulike anlegg og installasjonar knytt til dei aktivitetane som ein treng i ein slik familiepark. Det er gjort ein mellombels vurdering av arealformål i parken med ei mogleg programmering som følgjer (sjå og figur under):

- Område merka gult og delvis innanfor det merka lysebrunt, ønskjer ein å legge til rette for formidling av *historie og vitskap knytt til kraft og energi* i praktisk og overført betydning.
- I området merka raudt planleggjast aktivitetar som kan knyttes til *fart og spenning* (til dømes vasssklie)
- I område merka med grønt planleggjast *naturaktiviteter* (til dømes padling på Herlandsvatnet og naturstiar i den austlege delen av planområdet)
- Område merka lysebrunt vil nyttast til *representasjonsarena for lokalt næringsliv og salsmesser* og til servicesenter med billetsal, spisestad, toalett osv. (til dømes «Energipåfyll»)

- Blåmerka området er sett av til overnatting/hytter inne i parken. Det kan og være aktuelt å etablere overnatting/hytter lengst nordvest i planområdet.
- Område merka med grått er sett av til parkering

Figur 3 Prinsipp for programmering

I planarbeidet vil det arbeidast vidare med kva bygningar, anlegg og andre tiltak som er naudsynt og ønskjeleg. Ut frå dette vil ein vidare kunne seie noko om utbyggingsvolum og byggjehøgder. Tiltaket har ambisjonar om å utvikle eit berekraftig konsept og det vil vektleggast at alle nye tiltak i størst mogleg grad vert tilpassa staden, men og er nyskapande og innovativ i arkitektur og utforming. Dette gjeld ikkje minst Herlandsfossen kraftstasjon, som står fram som eit signalbygg i området. Det vil og leggjast vekt på at utviklinga skal føre med seg minst mogleg inngrep i eksisterande terrengr.

Det vil leggjast til rette for heilskapleg infrastruktur med god kopling til Fotlandsvegen og kopling til vass- og avløpssystem inne i området .

Funksjonell og miljømessig kvalitet (jf. forskriftas §1, andre ledd bokstav e)

Herlandsfossen Kraftpark skal ha ein berekraftig profil. Dette skal spegle seg i parken sine visjonar, i gjennomføringsfasen og i korleis den vert drifta. I innleiande arbeidet er det lagt vekt på følgjande av FN sine bærekraftsmål:

- 4. God utdanning; gjennom kunnskapsformidling

- 7. Ren energi; ved å nytte eigenprodusert rein energi
- 8. Anstendig arbeid og økonomisk vekst: ved å etablere arbeidsplassar med anstendige arbeidsforhold
- 9. Industri, innovasjon og infrastruktur; ved å etablere berekraftig infrastruktur og fremme innovasjon og industrialisering

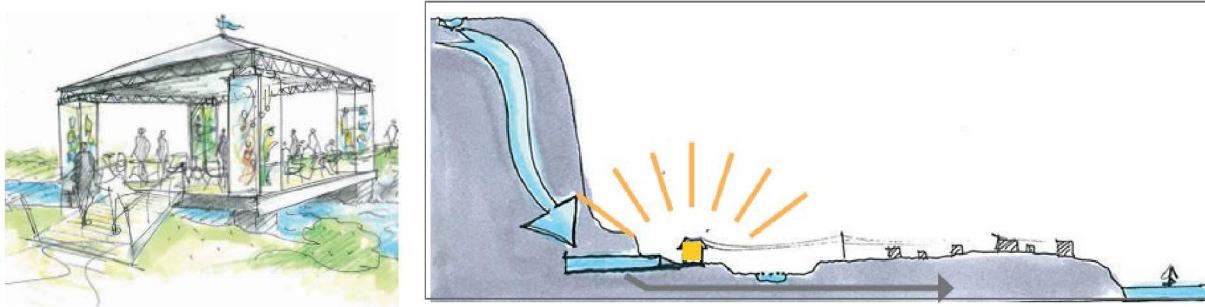
Figur 4 Herlandsfossen Kraftpark skal bidra til FN sine bærekraftsmål

Gamle Herlandsfossen kraftstasjon skal være sjølve «hjartet» i parken. Saman med kringliggande bygg assosiert med kraftproduksjonen, skal den regulerast til vern og nyttast til formidling. Kraftstasjonen er eit tydeleg monument over staden der vatnet vart samla og gjort om til energi, før det rann ut i Herlandsvatnet. Kring dette anlegget skal det installera anlegg for aktivitetar og opplevelingar som både kan gje ein kjensle av fart og spenning, naturopplevelingar, kunnskapsformidling. Forslagsstillar ønskjer at ein vassbasert berg- og dalbane (vass-sklia «Herlandsfossen») skal være hovudattraksjonen i parken ved opninga, lagt i terrenget bak kraftstasjonen (sjå figur under). Sjølinja langs Herlandsvatnet kan leggast til rette for sjøbaserte aktivitetar medan høgdedraget langs Herlandselva mot aust er eigna for natursti med installasjonar tilpassa landskapet sine utfordringar, til dømes zip-line, hinderløype, taustigar, leirplass mm.

Det er eit mål at Herlandsfossen Kraftpark kan bli eit «fyrtårn» for vidareutvikling av reiselivsnæringa på Osterøy og at det skal gje synergieffektar for heile næringslivet. Parken ønskjer å bli eit utstillingsvindauge for kva Osterøy «kan», og vil etablere ein «Osterøypaviljong» - eit utstillings- og messeareal med eit form og uttrykk som er tilpassa staden og bruksområdet.

I samband med utvikling av reiselivsnæring er det eit ønskje om å etablere eit tilbod for overnatting. Eit overnattingstilbod er truleg ikkje naudsint samstundes med opninga av parken, men eit tilbod som kan utviklast når parken har etablert seg i marknaden. Området som ligg mellom kraftstasjonen og Herlandsvatnet kan være aktuelt på kortare sikt. I tillegg er det satt i gang ein dialog med eigar Osterøy kommune om gnr. 97/8 lengst nordvest i området, om overtaking/bruk.

Som del av eit heilskapleg tilbod er det naudsint med eit godt tilbod på mat og drikke. Forslagsstillar ønskjer å tilby kortreist mat med god kvalitet i tråd med parken sin berekraftprofil, og planlegg å etablere eit slikt tilbod på ein sentral plass i området. Både kafé og gardsbutikk, samt Osterøypaviljongen kan være høveleg for å dekkje dette. Storleiken og omfanget på dei aktuelle bygga må sjåast i samanheng med tal på besökande og eventuell trinnvis utbygging.

Figur 5 T.v.: Ei tidlegare skiseforslag av "Osterøy-paviljongen". Th.: Vass-sklia «Herlandsfossen» skal falle som i et fossefall i bratta bak kraftstasjonen.

Tilkomst til parken vil i all hovedsak skje med bil og buss. Hovudtrafikken vil gå langs fv. 5430 Fotlandsvegen fram til Fotlandsvåg og vidare fv. 567 Osterøyvegen i retning Lonevåg og derfrå vidare mot Bergen. Noko trafikk til parken vil komme på Fotlandsvegen sørfrå. Areal til parkering er naturleg å legge så tidleg som mogleg etter avkjøring, for å gjere sjølvé parkområdet mest mogleg bilfritt.

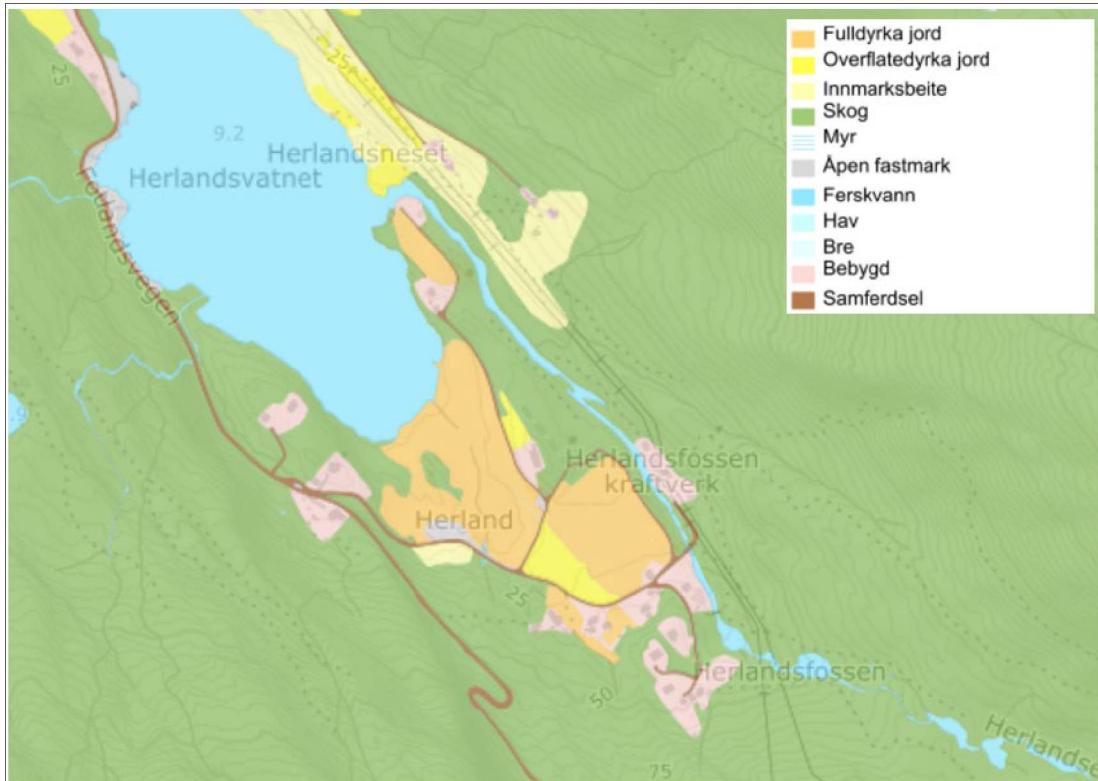
Som eit tiltak innanfor grøn mobilitet ønskjer forslagsstilla å sjå på grunnlaget for å etablere miljøvenlege båtruter mellom Bryggen i Bergen sentrum/Indre Arna og Fotlandsvågen. Samstundes må ein her leggja til rette for gang/sykkel-sti mellom Fotlandsvågen og parken. Det vil då være aktuelt å sette opp buss eller sykkeltransport, ev. båt over Osavatn/Herlandsvatnet. Dette må utgreiaast nærmere i planarbeidet.

Tiltakets verknad på, og tilpassing til, landskap og omgjevnader (jf. forskriftas §1, andre ledd bokstav f)

Disponering av areal

Dalføret Herlandsdalen utgjer eit relativt ope fjordlandskap med bygde områder, og går frå Løtveitvatnet frå nordaust mot Herlandsvatnet i nordvest og endar i Fotlandsvågen i nord. Dalen består av jordbruksareal med spreidd busetnad og skogkledde åsar rundt og over vassdraget.

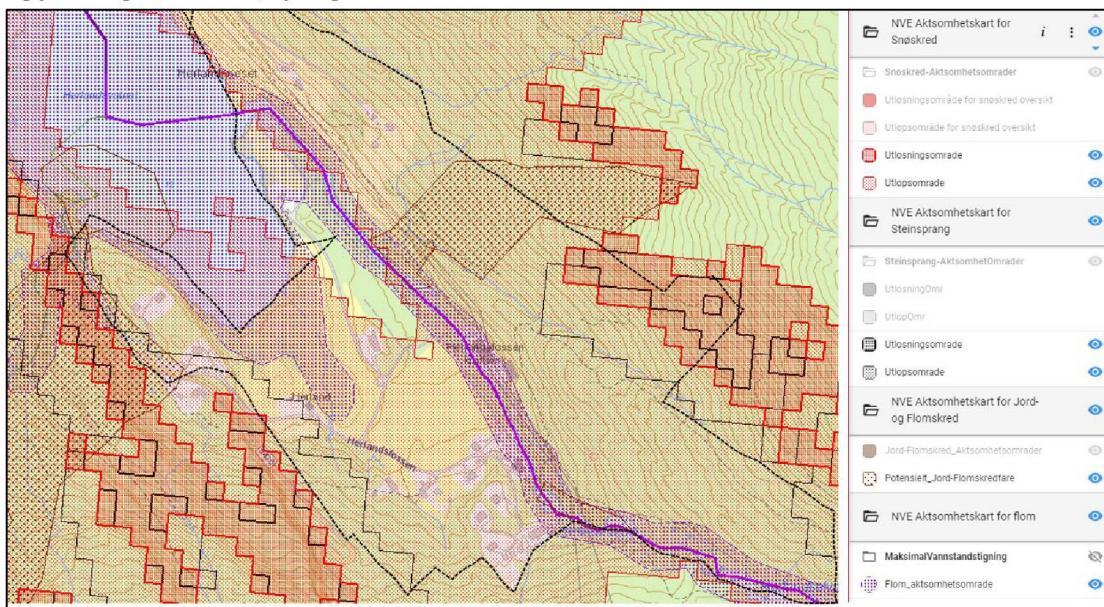
Figuren under viser arealtypar i og omkring planområdet, i følgje AR5. Den sentrale dele av området er prega av kulturpåverknad i form av busetnad, og jordbruksmark. Skog og vatn ligg rundt den sentrale delen.

Figur 6 Kart over arealtyper i og omkring planområdet. Kjelde: Nibio

Aktsemdsområde

Store deler av planområdet er utsett for flaum med antatt maksimal vatn-stigning på 5-6 m¹. NVE's sine databaser syner at det og er indikasjonar på at området kan verte råka av snøskred, steinsprang og jord- og flomskred, sjå figur under.

Figur 7

NVE sine databasar indikerer at området er utsett for flaum og at det er fare for steinsprang og snø-, jord- og flaumskred.

¹ <https://temakart.nve.no/tema/flomsone>

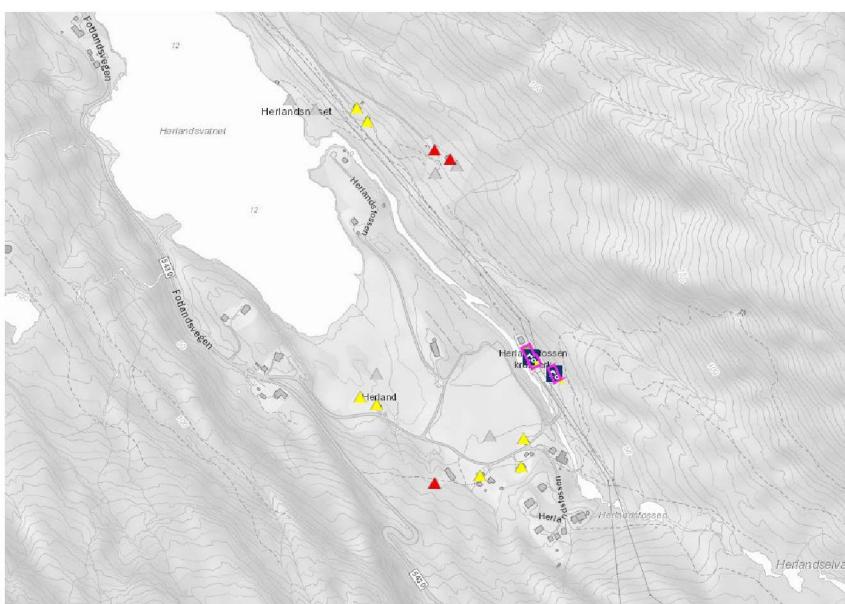
Kulturminne

Herlandsfossen kraftverk vart sett i drift i 1919, med fire turbinar og råsprent trykksjakt og trykktunnel. Dette var første gong at metoden råsprenging av sjakt og tunnel vart prøvd ut i samband med kraftproduksjon i Noreg og gjer anlegget teknisk unikt. Sjølve stasjonsbygget representer første generasjon av norske kraftstasjonar og har eit arkitektonisk uttrykk inspirert av borgar og slott, typisk for ein rekkje kraftstasjonar bygd på byrjinga av 1900-talet. Bygget har skyteskår og fasade i naturstein (råkopp) med tydeleg likskap til Rosenkrantztårnet i Bergen (KINK:186). Drifta vart innstilt i 1995, då eit nytt kraftverk ble satt i drift. Denne kraftstasjonen er trekt fram som eit godt døme på korleis ein ny stasjon kan tilpassast gammalt kraftverk og andre omgjevnader. Herlandsfossen kraftverk er på NVE sin liste over verneverdige kraftverk med nasjonal verdi. I følgje NVE sin nettstad har kraftstasjonen status som museum².

Det er ikkje registrert automatisk freda kulturminne, men fleire SEFRAK-registrerte bygg i planområdet (sjå utsnitt frå Askeladden under).

Figur 8 Den gamle kraftstasjonen til venstre. Den nye er tydeleg underordna den gamle. Foto: Vill Plan AS

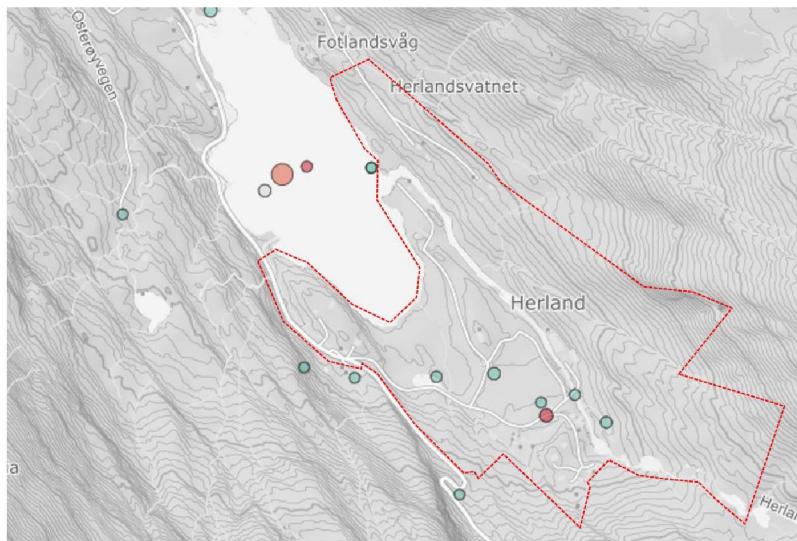
Figur 9 Utsnitt frå databasen Askeladden

² <https://www.nve.no/om-nve/nves-utvalgte-kulturminner/kraftverk/herlandsfoss/>

Naturmangfold

Artskart frå artsdatabanken.no viser raudlista storspove (*Numenius arquata*) innanfor planområdet. Elles er det gjort funn av guldå (*Galeopsis speciosa*), sommarfugl-artane *Agnopterox lituosa*, *Gonepteryx rhamni* og *Depressaria pulcherrimella*, vintererle (*Motacilla cinerea*), grankonglesmalmott (*Dioryctria abietella*). Alle er rekna som livskraftige arter.

Utanfor planområdet er det registrert ål (*Anguilla anguilla*) og fiskemåke (*Larus canus*) i Herlandsvatnet. Begge desse er raudlista. Andre registrerte arter utanfor planområdet er hjuldyret *Kellicottia longispina* og fossekall (*Cinclus cinclus*). Begge desse fell under kategorienen livskraftige arter.

Figur 10 Det er registrert ein raudlista art i planområdet og to i Herlandsvatnet. Andre registreringar er av kategorien livskraftige arter. Kilde: Artsdatabanken.no

Verknader innanfor planområdet

Realisering av Herlandsfossen Kraftpark vil i liten grad medføre endring av området sin topografi. I åsane nord for kraftstasjonen, der vass-sklia «Herlandsfossen» ønskast plassert, skal det naturlege fallet nyttast i størst mogleg grad. Her kan det bli naudsynt med tilkomstveg og noko uttak av massar for å plassere vass-sklia innanfor krav til tryggleik/HMS og tekniske krav.

Gamle Herlandsfossen kraftstasjon vil gjennom tiltaket verte rehabilert og få ein ny bruk som formidlingsstad. Det vil og medføre at NVE og Eviny Fornybar sine intensjonar om å nytte bygget til museum vert realisert.

Det er naturleg at deler av områda som i dag er dyrka mark vil verte transformert til andre formål. Det må derimot vurderast nærare i kva omfang som er naudsynt. Eksisterande bustader i planområdet skal så langt som mogleg bevarast. Areal til parkering vil og krevje noko grunnarbeid. Utover dette, vil naudsynte tiltak i stor grad gjelde installasjonar som ikkje krev vesentlege grunnarbeid. For å realisere disse formåla er det naudsynt å inngå avtaler med grunneigarane om leige eller kjøp av jord og bygg. Det er sett i gang eit arbeid med å inngå slike avtalar.

Ettersom Eviny Fornybar AS eig både kraftverket og kringliggende areal og tilkomstvegen til området, må det inngåast ein avtale med selskapet. Det vil vere eit vesentleg tema i planarbeidet å verte einige

med Eviny Fornybar om korleis parken og kraftinteressene kan leve saman side om side. Det har vore arbeidd med dette gjennom fleire år.

Det er naudsynt med tilgang på eit betydeleg areal rundt Herlandsfossen Kraftpark, på både kort og lang sikt. Det vert arbeidd med å få på plass en avtale med sentrale grunneigarar kring kraftstasjonen, i tillegg til Eviny Fornybar AS. På sikt er det også mogleg at ein gard på nord-vestsida av Herlandsvatnet kan bli ein del av arealet til parken.

I samanheng med det innleiande arbeidet har det vore heldt møter med både Eviny Fornybar, grunneigarar og naboar i området.

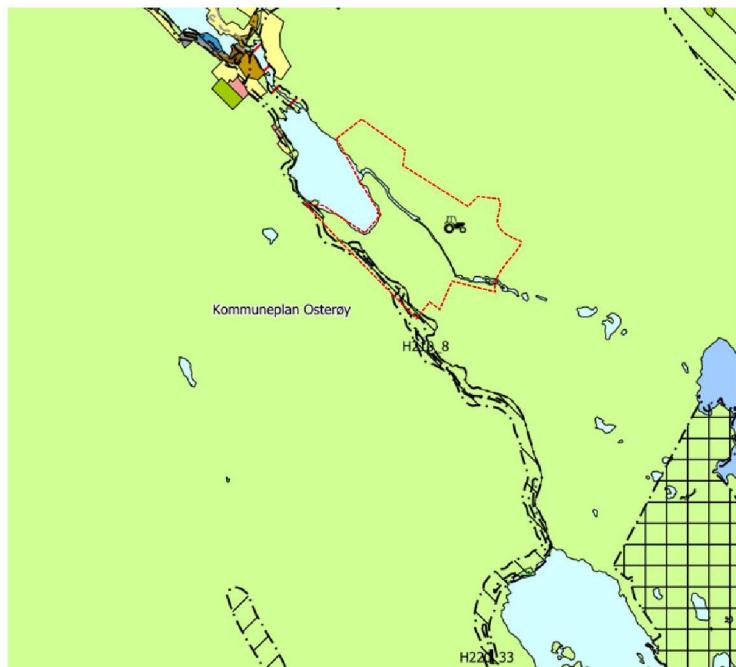
Verknader utanfor planområdet

Planområdet grensar mot fv. 5430 Fotlandsvegen i sørvest. Tiltaket kan gje ein verknad på denne, då tilreisande med bil kan føre til auka trafikk på vegen. Planen vil vidare kunne verke inn på Herlandsvatnet. Aktivitetar i sjølinja som ligg innanfor planområdet, vil kunne føre med seg at større deler av vatnet vert nytta til sjøaktivitetar. Eventuell etablering av transporttilbod over vatnet frå Fotlandsvåg til parken vil føre til auka aktivitet på vatnet. Tiltaket vil og kunne gje verknader i Fotlandsvåg i form av behov for auka parkeringskapasitet og oppstillingsplass for ein eventuell shuttlebuss og eller sykkelutleie mellom Fotlandsvåg og parken.

Forholdet til kommuneplan og andre planar og føringar (jf. forskriftas §1, andre ledd bokstav g)

Kommuneplan 2011-2023

I kommuneplanens arealdel er området avsett til LNFR-areal – neverande. Heilt i ytterkanten ligg noko av arealet under omsynssone H210 (rød støysone) og H220 (gul støysone).

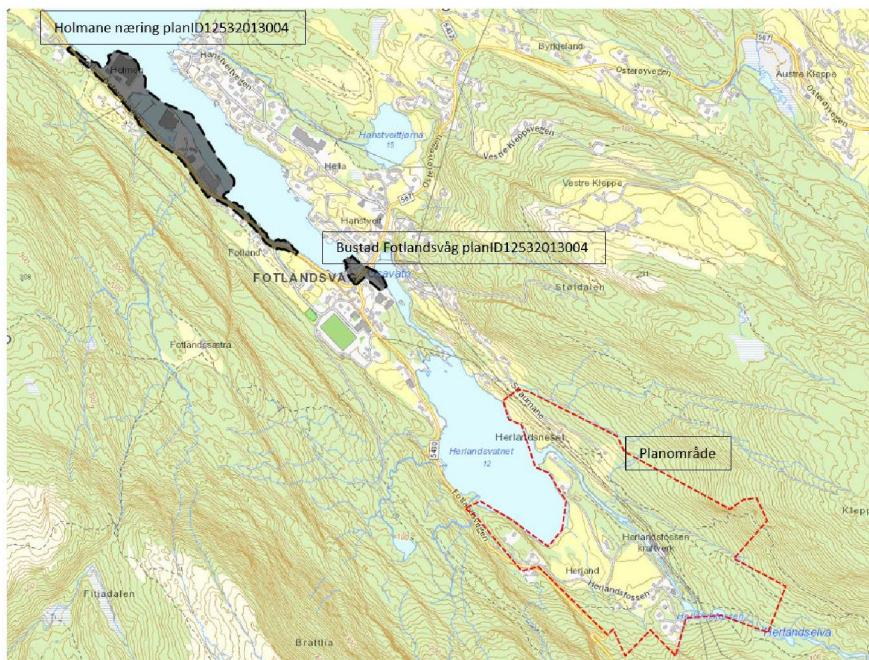
Figur 11 Gjeldande plansituasjon for planområdet og kringliggende område. Henta frå kommunekart.com.

Det vart vedteke eit planprogram den 11. mai 2022 i samband med at Osterøy kommune er i gang med revisjon av kommuneplanen sin arealdel (KPA).

Pågående planarbeid

Ingen deler av planområdet er omfatta av gjeldande reguleringsplanar eller pågående reguleringsplanprosessar.

I Fotlandsvåg går det føre eit planarbeid for Holmane Nærings (Lonevåg beslagfabrikk AS) planID 12532013004 og ein bustad i Fotlandsvåg (planID12532007600).

Figur 12 Pågående planarbeid. Kjelde: Fylkesatlas Vestland

Andre planar og føringar

Fotlandsvåg ligg ca. 1,2 km frå planområdet, med bustad- og sentrumsføremål, tenesteyting og idrettsanlegg. Av arealstrategien går det fram at Fotlandsvåg er eit områdesenter som skal vidareutviklast. Her skal det leggjast til rette for offentleg tenestetilbod og det skal leggjast til rette for vekst med høve for utviding av eksisterande næringsverksemder, samt at det skal stimulerast til nyetableringar gjennom arealplanlegginga. Områdesenteret skal tene som sentrumsområde også for større område, og det inneber å legge til rette for vidareutvikling og styrking av desse som tenesteområde, og møteplass.

Herlandsfossen Kraftpark med tilhøyrande næringstilbod vil her kunne knytast tett opp mot senterområdet og bygge opp under målsettingane om nyetablerande vekst, samtidig som kulturminnet Herlandsfossen kan revitalisera til nye bruksområde.

Planinitiativet vil bygge opp under samfunnssdelen 2021 – 2031 sine målsettingar om eit framtidsretta og mangfoldig næringsliv. Det er påpeika at Osterøy har behov for fleire attraktive besøksnæringer, tufta på lokal kultur og natur, og at framtidsretta verksemder må vere «grøne» verksemder. Samfunnssdelen nemner som eit døme på dette arbeidet med å omskape den historiske Herlandsfossen kraftverk i Fotlandsvåg til eit lokalt og regionalt berekraftssenter; "Her tek ein

utgangspunkt i eit tidlegare «energieventyr» og vil freiste å utvikle eit nytt eventyr med røter i gamal kraftproduksjon. Her ønskjer kommunen at alle gode krefter samskapar for å etablere ei ny besøksverksemd i kommunen. Dette vil vere eit gode både for lokalsamfunnet, for næringslivet og for Osterøy som vil få ein ny attraksjon.”

Parken vil også kunne tene samfunnsdelen sine målsettingar om gode levekår og attraktive lokalsamfunn, då parken kan legge til rette for leik, idrett, aktivitet, kulturtilbod, naturopplevelingar og fritidstilbod for dei lokale innbyggjarane.

I kommunen sin planstrategi for 2021-2024, er det framheva at Osterøy har attraktivetsutfordringar for både næringsliv og folk, der Osterøy både må gjerast kjend som ein god stad å bu og til å drive næring i, og som ein attraktiv besøkskommune. Som ein familiepark med heilårsdrift og med varierte tilbod retta mot alle aldersgrupper, vil tiltaket kunne bidra til å sikre eit allsidig og berekraftig næringsliv som både er verdiskapande og som kan tilby eit variert spekter av arbeidsplassar med ulike krav til utdanning og kompetanse. Tiltaket vil især kunne fylle målsettingane om å legge til rette for at fleire ungdommar med interesse for turisme, underhaldning og historieformidling kan finne grunnlag for å verte buande etter fullført utdanning.

Vesentlege interesser som vert omfatta av tiltaket

(jf. forskriftas §1, andre ledd bokstav h)

- Etablering av ein park er i strid med LNFR-formål i gjeldande KPA. Forslagsstillar gjev difor dette planinitiativet også som innspel til kommuneplanens arealdel.
- Det ligg ikkje føre ein avtale med Eviny Fornybar AS. Dette må følgjast opp i det videre planarbeidet. Dette for avklare korleis den gamle kraftstasjonen og dei andre areala rundt kraftstasjonen kan nyttast i samanheng med ein slik familiepark. Dette gjeld og tryggleik i samband med den nye kraftstasjonen.
- Tryggleik i samband med fortfarande drift og ombygging i delar av den gamle kraftstasjonen

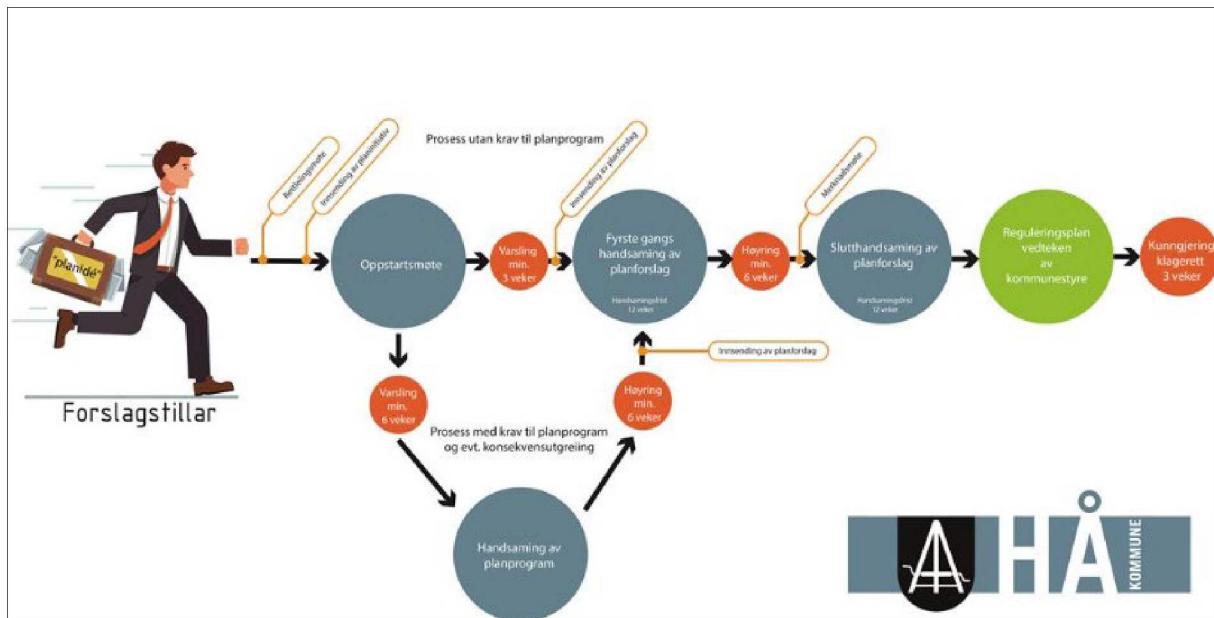
Ivaretaking av samfunnstryggleik (jf. forskriftas §1, andre ledd bokstav i)

- NVE's databasar viser at det er potensial for skredfare og flaum i området.
- Det er utarbeidd ein skredfarevurdering som viser at faren for steinsprang (sannsynligheten) er større enn 1/100 i bergskjeringa bak kraftstasjonen. Vidare er det trekt opp 1/1000 faresoner for steinsprang enkelte stader, mellom anna ned mot Herlandselva (Sweco 2017). Dette vert handsama i det vidare planarbeidet, og vert eit vesentleg tema i ROS-analysen.
- Det er knytt støyproblematikken til områda langs Fotlandsvegen. Støysonene ligg i utkanten av foreslått planområde og er vurdert ikkje å verke inn på formåla som planleggjast i planområdet.
- Drift knytt til kraftproduksjon i den nye kraftstasjonen vil kunne gje tryggleiksmessige verknader som må avklarast med Eviny Fornybar og utgreia gjennom planarbeidet og i ROS-analysen.

Planprosessen og samarbeid/medverknad (jf. forskriftas §1, andre ledd bokstav j og k)

Planarbeidet vil følgje planprosessen jf. Pbl og Osterøy kommune sine prosedyrar. Figuren under viser gangen i planprosessen. Prosedyren vil avhenge av om det er naudsynt med eit planprogram.

Dette diskuterast og avtalast nærmere med Osterøy kommune i oppstartsmøtet. Sjå nærmere om konsekvensutgreiing og planprogram i neste punkt.

Figur 13 Figuren viser planprosessen. Den er utarbeidd av Hå kommune, men ein tilsvarende prosess vil gjelde for planarbeid i Osterøy kommune.

Forslagsstiller vil oppfylle krava til medverknad slik dei kjem fram i pbl § 12-8. I tillegg til vil det verte lagt opp til informasjonsmøter og plansmier undervegs. Både i forbindning med oppstart av planarbeid og ved offentleg ettersyn.

Vurdering i forhold til om tiltaket er omfatta av forskrift om konsekvensutgreiingar (jf. forskriftas §1, andre ledd bokstav I)

Som familiepark, vil planlagde tiltak falle inn under KU-forskrifta vedlegg II pkt. 12 e), jf. pbl § 8 "Planer og tiltak som skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn." Utbygginga vil i dag ikkje vere i samsvar med overordna plan, då denne vil innebere å disponere om dyrka jord i LNFR-område til familiepark. Kommunen må avklare om dette enten skal avklarast gjennom at tiltaket vert konsekvensutgreidd i rulleringa av kommuneplanens arealdel, eller om det skal overlatast til reguleringsplanen.

Kjelder

Osterøy kommune: <https://www.osteroy.kommune.no/innhald/politikk-og-hoymingar/hoymingar-og-kunngjeringar/kunngjering---hoyming-og-offentleg-ettersyn-av-planprogram-og-innspel-til-kommunaplanen-sin-arealdel---merknadsfrist-31.mai-2022/>

NIBIO: <https://www.nibio.no/tema/jord/arealressurser/arealressurskart-ar5/arealtype>

NVE: <https://www.nve.no/om-nve/nves-utvalgte-kulturminner/kraftverk/herlandsfoss/>

Riksantikvaren (Askeladden): <https://askeladden.ra.no/Askeladden>

Sweco 2017: Herlandsfossen, Osterøy – Skred og flomfarevurderinger, PROSJEKTNRUMMER 29488001

Vedlegg:

- Planavgrensing på kart

